

Sahibini Tanıyan Eser

MUHTELİF SAN'ATLARDA maharet kesbetmiş bir usta tasavvur ediniz. Bu zat süpürge yapabildiği gibi, koltuk takımı da yapabilsin; aynı şekilde taksi yapabildiği gibi, uçak ve füze de yapabilsin. Mezkûr eserlerin her biri ustasını göstermekte ve onun bilgili ve kudretli bir zat olduğuna şahadet etmektedir.

Lâkin şurası zâhirdir ki; bu zatın ilminin, kudretinin ve maharetinin süpürgedeki tecellisiyle taksideki tecellisi bir olmadığı gibi, taksideki tecellisiyle de uçaktaki ve füzedeki tecellisi de bir değildir. Tecelli ziyadeleştikçe eserin de kıymeti yükselmektedir.

Şimdi bu zatın öyle bir eser yaptığını farzediniz ki, bu eser kendisinin eser olduğunu bilsin, bir ustanın tezgâhından çıktığını müdrük olsun ve sahibini tanısin, Ayrıca diğer eserleri ve onların vazifelerini de anlasın.

Artık bu eser kıymet ve ehemmiyetçe diğer eserlerle kıyas kabul etmez.

İşte *"İnsan, Cenâb-ı Hakk'ın böyle antika bir sanatı ve eseridir."* **Şöyle ki:**

Güneş ışık verdiği hâlde, yaptığı işi anlayamamakta, ışıklandığı şeyleri görememekte, hattâ kaç tane gezegene sahip olduğunu dahi bilememektedir. Buna mukabil insan; kendinin nasıl bir eser olduğunu ve ne gibi vazifelerle mükellef bulunduğunu bilmesi ve Sâni'ini tanıması yanında, güneşin de vazifelerini bilmekte ve onu tanımaktadır. Bu cihetle güneş, insanın çok aşağısında kalmaktadır.

Diğer mahlûkat da buna kıyas edilebilir.